

ВЕСТНИКЪ ЗА УЧЕНИЦИТЪ ОТЪ ШУМЕНСКА УЧЕБНА ОКОЛИЯ

Петъ броя годишно.

Всѣки брой 1 левъ.

Списватъ уредници учители.

Разрешенъ отъ Областната дирекция въ Шуменъ — № 1020 отъ 3. II. 1937 г.

Пета година в. „Слънчо“

Недѣлко Тинчевъ

Драги ученици,

Охридска пѣсенъ

И тая година вестникъ „Слънчо“ влиза смѣнъ въ учебнитѣ ви стаи. Той дири васъ, щата и душитъ ви, за да ги огрѣе съ свѣтлината си. А неговата свѣтлина е богатството на езика ни, знанията, които ви трѣбватъ, оброто, което не ви достига. Отъ всичко ова има изъ стълбцитѣ на вестника ви.

Вие сте по-честити отъ другарчетата си въ Добруджа, Бѣломорска Тракия и Македония. Тамкашнитѣ деца искатъ четиво, но то нѣма достатъчно. А вие го имате. Имате и ашъ вестникъ „Слънчо“.

Но „Слънчо“ не е само за децата, които ичатъ да четатъ. Той кани всички, и тия иито не обичатъ да четатъ, да го получаатъ и да го четатъ, за да си помогнатъ. щото и в. „Слънчо“ е помагачъ въ работата ви. Помагачъ, който съ голѣмъ трудъ усилия се явява на бѣлъ свѣтъ и бърза при ась.

„Слънчо“ ви честити новата учебна година! На работа за успѣшното ѝ изкарване, а едно съ това и за завършване петата година „Слънчо“!

— Защо си толкова пжчисто о, езеро прекрасно? . . .

— Надъ мене вечъ е синьо, чисто, небето сяйно, красно . . .
Вижъ, свѣтятъ планинитѣ и радватъ се душитъ! . . .

— Защо се нѣжно тѣй люлѣятъ вълнитѣ ти чудесни? . . .

— Децата вечъ свободно пѣятъ, чуй българскитѣ пѣсни; тѣ милватъ ме катъ майка, цѣлуватъ ме катъ чайка! . . .

— Защо се въ тебъ пакъ оглеждатъ тѣй радостно звездитѣ? . . .
О, чуй, тѣ приказки нареждатъ, че идатъ бързо днитѣ на Крума, Самуила въ родината ни мила! . . .

Предъ Юмрукъ чалъ

Надъ всичко видѣно, надъ човѣшкото дѣло, остава неизмѣнна природата, вѣчна по трайностъ и младостъ.

При все това, азъ дълго време не се надявахъ да срещна нѣщо необикновено и чудно. Не сж много нѣщата, които могатъ да те накаратъ да ги преживявашъ дълбоко.

Поканата на единъ мой съученикъ да се присъединя къмъ дружината му за излетъ до Бузлуджа не ме поблазни. Азъ се поколебахъ. Не се надявахъ на нѣщо, което да заслужава усилията на единъ излетъ. Но другарѣтъ ми бѣ уредилъ всичко—на менъ оставаше само да вървя. И, хей така, отидохъ.

Закъснѣхме съ тръгването и се влачихме по склона на предпланината презъ юлски горещини. Жежкиятъ въздухъ нахлуваше въ сѣнката на букацитѣ; задухъ царѣше всжде. Стрѣмнинитѣ се увеличаваха на всѣка стѣпка, Жажда ни измъчи. Изкачване безъ край—съ потене и съ пѣшкане. Чакъ следъ обѣдъ бѣхме по билото на Стара планина.

Унилото ни и еднообследва на 2 стр.)

Живко Т. Станчевъ

СБОГОМЪ ЛЪТО

Предесениятъ день е свѣтъ. Въздухътъ е топълъ, съ хладенъ полъхъ сутъ и вечеръ. Безоблачна небесна синевина е стала по-бездѣнна. Дългитѣ яжини се точатъ изъ остора и известяватъ ая на безгрижнитѣ лѣтдни. Откъснатъ отъ изника си звукъ иде бърсно и отсѣчено. Висо надъ главитѣ и надъ рветата витаятъ за сбостъ гоститѣ на топлия югъ. Гората по съседнитѣ хълтълхне. Но кой ѝ обща внимание? Краятъ на ршитбата не е дошелъ.

Подвикванията по харманитѣ, еднообразното трокане на вършачки и вѣялки отеква къмъ гората и сподавя скръбния ѝ стонъ по отлетѣлото лѣто.

Цѣли облаци прашни сламки се носятъ и блѣстятъ на слънцето.

По-далече, замрежени въ прозрачно було, синѣятъ нѣжнитѣ очертания на високитѣ ридове.

Заедно съ жълтъящитѣ листа жълтѣе и гроздето и мами окото и охотата на човѣка. Орѣхитѣ здраво се държатъ и силно миришатъ

Въ общата миризма на зеленина, която преди да погине става по-остра и прониква до опиване, се долава тежкиятъ дѣхъ на вълчитѣ ябълки. Презъ деня шурецътъ откъслечно и плахо пита: „Иде ли? Иде ли?“ Но надвечеръ дѣхътъ на полето го опива и то-

гава безъ да пита тегли, тегли безкрайната жица на едногласната си пѣсенъ.

Слънцето бързо угасва въ розово сияние. Странствуващо облаче поржбено съ розовата му свѣтлина изчезва заедно съ него. Замерцаватъ звезди: една, две, нѣколко, безброй. . . и всички, очудени, поглеждатъ земята. Подава се срамливъ месецъ и следъ малко се скрива.

Вършачки и вѣялки спиратъ. Изморени работници налѣгватъ и веднага заспватъ. Тихъ и хладенъ последва 2 стр

Вениаминъ Франклинъ

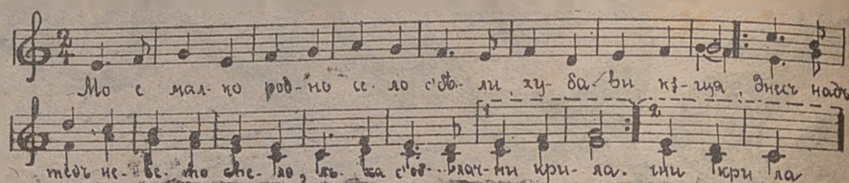
благодателъ на човѣчеството

РОДНО СЕЛО

УМЪРЕНО

МУЗИКА Б. ИБРИШИМОВЪ

Тукъ сж топли и приятни
Всички бѣли, свѣтли дни
И нощитѣ необятни
Съсѣ безбройнитѣ звезди.

Ти си люлка на пѣснитѣ,
Що не спиратъ въ черенъ трудъ,
Екнали безспиръ въ зоритѣ
Съ полъха на модъръ югъ.

В. БАЙЧЕВЪ

ЖИВКО Т. СТАНЧЕВЪ

Пакъ съмъ ученикъ

Съвсемъ ми този разпусъ обръгна ! ...
Ужъ скоро на училище ще тръгна,
Когато мило въ него азъ погледнахъ,
Куфара на вратата съгледахъ.

Отворено ? ! Учителътъ наднича,
Насамъ — натамъ прислужницата тича!
Тѣй. Азъ ли съмъ детето закжснѣло,
Нехайно, пусто времето проспало?

Прозорецътъ отворенъ. Нѣкой пѣе,
А други свирѣ — четката люлѣе.
Насънъ — стоваренъ пѣсъкъ купъ на двора
Дѣски, греди и друго край стобора.

Майсторътъ викна: „Ти си подранило,
Момче, звънче тукъ още не е било“.
Избързахъ и горчиво се излъгахъ.
Разбрахъ, съ надежди нови се залъгахъ.

Редътъ сега е на гроздето сладко —
Отъ него на обѣдъ купува татко,
И днитѣ накжсѣха, рано мръква,
Мъглица лази, баба огнецъ стъква.

Днесъ силно глашатаятъ се провикна,
Гласътъ му въ сърдцето ми откликна.
Затуй е! Самъ се сътихъ, що ще крия?
Лесно е — ще отгатнете и вие.

Редовенъ утре ученикъ пакъ ставамъ ...
Вижъ отъ Денча назадъ дали оставамъ,
Еднажъ да ми учителътъ набави
Съ картини нови учебници, здрави!

Бащата на Франклинъ, бащината си книговищница. Тя била повече отъ Иосифъ Франклинъ, се преселилъ отъ Англия въ Америка съ жена си и тритѣ си деца, поради ограниченія на вѣрската му свобода. Това било въ 1682 година. Установилъ се въ градъ Бостонъ, въ държавицата Масачузетъ. Понеже занаятътъ му, боядисване на котринени платове, не му донесялъ добри приходи, той го замѣнилъ съ лѣяне на лоени свѣщи. Тукъ въ 1706 г. се родилъ Вениаминъ Франклинъ. Той е дете отъ втората жена на баща му, по редъ петнадесето въ семейството имъ. На трапезата сж сѣдали 13 осганали живи братя и сестри. Вениаминъ посещавалъ училище само една година. По-късно баща му го пращалъ при частенъ учител да учи смѣтане и каллиграфия. Отъ родителитѣ си Вениаминъ наследилъ здраво тѣло, бистъръ умъ, наклонность къмъ трудъ, добри примѣри и чувство къмъ хубавото и доброто.

На десетата си година Вениаминъ работилъ въ бащината си свѣщоливница. Но тая работа не му се нравела. Влѣчало го морето; той желаялъ да бжде морякъ. Баща му го отклонявалъ, като го водилъ при зидари, стъклари, столари, за да попадне на подходящъ занаятъ. Отъ всички тия занаяти Вениаминъ усвоилъ по нѣщо съ гледане и наблюдение.

Той обичалъ и да чете, въ кратко време прочелъ договоръ, братята състави-

ли втори договоръ. Съгласили се вестникътъ да се урежда на името на Вениаминъ Франклинъ, за да бжде допуснатъ за печатане. Следъ една разпра съ братя си, той не изпълнява договора до край и го напусналъ. Напусналъ и бащиния домъ, безъ да се обади и тръгналъ съ средства отъ продадени прочитни книжки. Отишелъ въ Нью-Йоркъ, гдето му се случило да наруши обещание-то си да не яде месо. Ялъ риба. Тукъ не му потрѣнало и заминалъ за Филателия съ една кална лодка, която водата заливала. Изгладнѣлъ, разтресенъ, окалянъ, съ около единъ долларъ въ джоба си, той пристигналъ въ града. Устата си да се настани въ ед-деветъ години, отъ които на печатничка.

Благодарение труда, умения и сръчността на Вениамина печатничката се развила и преуспѣла. Управителътъ на държавицата (щатъ) Пенсилвания билъ привлѣченъ отъ ума и добритѣ обноски на Вениамина и поискалъ да го препорѣчва за печатаръ въ своята държавица. Тогава Вениаминъ Франклинъ се осмѣлилъ да се върне въ бащината си кжща въ градъ Бостонъ, за да измоли позволение да си открие печатница. Баща му нѣмалъ довѣрие въ 18 годишния си синъ, смѣталъ го неспособенъ да управлява печатница, пѣкъ и не искалъ да вложи малкото си пари въ това предприятие.

Следва.

вѣй размѣсва дѣха на билки и изсѣхналата трева. После всичкѣ се утаява. Настава спокойна и равна тишина. Само безбрѣжната пѣсенъ на шурчовия хоръ на широки вълни люлѣе нощния свѣтъ. Вслушвашъ се, Дочувашъ какъ земята диша и топлата ѣ още грѣдь изпуска въздишка. Усѣщашъ се слѣтъ съ цѣлата природа. Усѣщашъ, че не само ти си въ нѣя, но като че и тя цѣлата е вмѣстена въ душата ти. Чуващъ и

разбирашъ съзвучието на пѣснитѣ на земята, наре-ено животь, Дивна картина! Вълшот пѣсенъ на чезнешко лѣто!

ЕСЕННИ ЖАЛБИ

въ гората

Глуха поляна въ гора, Срѣдъ нея крѣгло камено корито, водата на което свободно прелива. На повърхността на водата плаватъ нѣколко пожълтѣли листа. Земята е посипана съ скорошна шума. Огъ дърветата нарѣдко се откъсва листъ и пада бавно. Водни русалки и горски вили сѣ насѣдали по брѣга на коритото, други — покрай него, а трети стоятъ край стволонетъ на дърветата. Топличко, живително слънце грѣе. Небето е безоблачно и ярко синьо.

ЕДНА РУСАЛКА

Веселие край тѣзъ води,
Доде ги вѣтръ не бразди!
За сетня радостъ свѣтъ видѣло,
Цѣвти „сираче“ закѣснѣло.

Вижъ янтартъ на соченъ гроздъ
Извлича лакомиятъ дроздъ,
И пойна птица веселякъ
Отлитна орлякъ следъ орлякъ.

Въ посърналата ни кория
Проклина своята орисия
Отъ грѣмъ дивечтъ потресенъ
На ловецъ въ ловъ унесенъ.

ДРУГА РУСАЛКА,

Да се оглеждаме ли, сестри,
На извора в'водитъ бистри?
Изтича съ блѣсъка на лжчъ
Студеното стѣкло безъ глѣчъ.

На самотата ледна въ пленъ
Мълви потокътъ бѣлий блѣнъ.
Плачѣтъ на листа що умира
Отгласъ въ сърдцата ни намира . . .

ЕДНА ГОРСКА ВИЛА,

Русалка хубостъ е дивила,
Живѣе съ младостъ горска вила;
На жалби стонѣтъ ни срази,
Повѣятъ хладенъ ни смрази.

Следъ веселитъ южни птици
Къмъ златнитъ гори, сестрици!
Щомъ пролѣтъ тука зацари,
Назадъ — за пѣсни и игри!

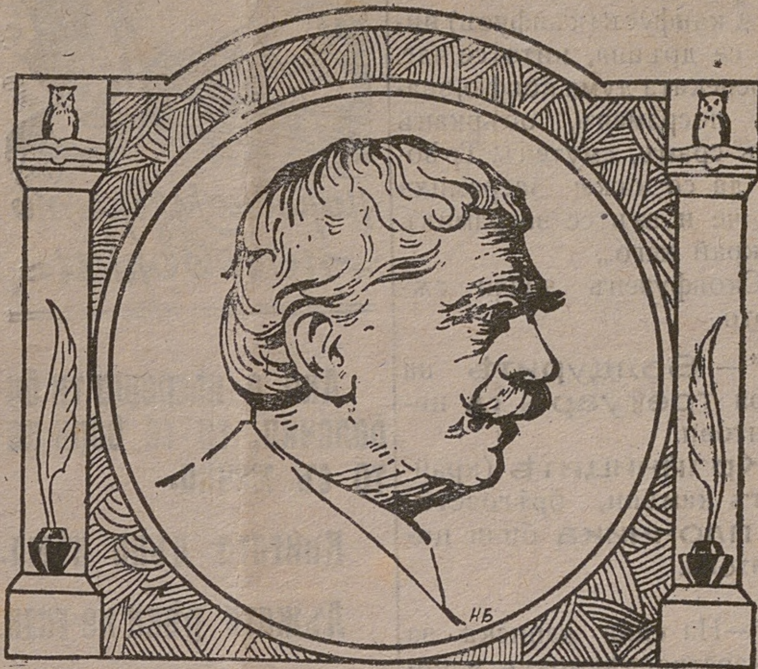
ВСИЧКИ ДРУЖНО.

При есеннитъ красоти,
Подъ тѣзъ лазурни висоти
Какъ въздухътъ е лекъ, трепти,
А ти въ игри лети, лети!

Съ пѣсни и игри, русалки и вили, напушатъ коритото и се изгубватъ въ гората. Чува се само тихото шуртене на преливащата вода. После — нѣколко гърмежа и жалния вой на ранена сърна. Малко облаче засѣнва слънцето. Повѣва хладенъ вѣтръ и отбрулени листа въ превара се сипятъ върху шумата и водата.

Иванъ Вазовъ

по случай 20 години отъ смъртта му.

Поетъ — вѣлшебникъ и писателъ,
На мощъ духовна — исполинъ,
На родни блѣнове — гадателъ,
На нашия родъ най-свѣтлий синъ!

О, Вазовъ, въ родната ни нива
И въ родната ни цѣлина,
Съ речъта си пламенна и нива
Ти хвърли здрави семена.

Отъ тѣзи семена посѣти
Роди се вредъ обиленъ плодъ —
Любовъ къмъ роднитъ завети
И вѣра въ нашия народъ.

Отъ твойте книги вдѣхновени,
Отъ тѣхний чаръ и свѣтлина —
Вървие ние окрилени
По пѣтъ къмъ свѣтла бѣднина.

Поклонъ писателю народни,
Поклонъ предъ твоя духъ великъ,
Пѣвецо на земитъ родни,
Поклонъ предъ твоя свѣтълъ ликъ!

Трайко Симеоновъ, детски поетъ.
Той е шуменецъ. Билъ е много години
учителъ въ Шуменъ. Сега е пенсионеръ.
Живѣе въ София.

Предъ Юмрукъ чалъ

продължение отъ 1 стр.

разно пѣтуване ненадейно биде нарушено. Възторженъ и ободрителенъ викъ като предъ обетованасемя се изтрѣсна изъ гърдитъ на капналитъ излетници. Вдигнахъ очи къмъ западъ и . . . онѣмѣхъ. Останали прехласнитъ, Необикновеното бѣше предъ мене.

Предъ Бузлуджа, далечъ надъ планинската верига цари могъщъ и снаженъ първенецъ надъ стрелъти зжбери и чалове — Юмрукъ чалъ. Накждрената вѣлнообразна верига, въ която е той, се губи на западъ въ небосклона, а на изтокъ минава предъ насъ, за да стигне Черно море. Между синѣшитъ се дипли на веригата Юмрукъ чалъ блести въ струдена снѣжна мантия.

Изпитвахъ гнетъ, може би страхъ, предъ тая исполинска грамада, която виснѣше надъ менъ, надъ безднитъ, която бѣше близу и далече едновременно. И въ сѣщото време нѣкакъвъ тъменъ поривъ клокочеше въ душата ми, наливаше съ сълзи очитъ ми и ме тласкаше да протегна ржце, за да уловя нѣщо съкровено.

Въ красотата на Юмрукъ чалъ има нѣщо наше. Може би, затова душата ми се раздруса издъно. Гордъ и суровъ той отива до Бога, но долу е свързанъ съ веригата на планината съ земята ни; чувствувашъ че знае приказката на вѣковетъ, на превратната ни участъ, почти я чувашъ. Усѣщашъ се малъкъ, но и сроденъ нему, частица отъ него.

Искахъ да продължа тоя мигъ. Извадихъ случайно намиращото се въ джба ми тефтерче и нахвърляхъ очертанията на гледката. Помислихъ, че запазихъ изворъ на мощно душевно вълнение и свѣтла радостъ.

Следъ тоя день гледахъ много пѣти рисунката си. Но тя не ми казваше нищо.

Ж. Т. С.

ПИЖО ГОВОРИ СЪ КУПЕШКИ ДУМИ.

*—Ще ти изработя една фазадна стена, каквато нѣма никѣде! — дума майсторѣтъ-предприемачѣ. Излиза, че стената ще бѣде хемъ лицева (фасада), хемъ задна едновременно. Ако бѣше употребилъ българската дума **лицева** стѣна, щеше да говори безпогрѣшно.

*—Че той ме **коплементи**ра, като ми не харесва работата,—възмущава се желѣзарѣтъ Стоянъ. Излиза, че хемъ го хвали (прави му комплиментъ) хемъ не е доволенъ. А бай Стоянъ иска да ка-

Първиятъ снѣгъ

Чудно хувавъ есененъ день! Хората казватъ, че е останалъ отъ лѣтото.

Врабчетата весело чурулика въ пожълтѣлитъ дървета.

На другата сутринъ всички сѣ изненадани. Бѣлитъ снѣжинки леко гадатъ като бѣли пеперудки. Бѣлодрешко цѣль денъ изтѣрева снѣжинки си кожухъ Баирѣтъ и покривитъ сѣ бѣли.

Първи снѣгъ, първа изненада.

Лилия Н Радева
4 отд., Шуменъ

же, че го **посрамятъ**, излагатъ го.

*—Дръпнахъ му единъ **канфусъ**, че и азъ ядохъ заради него **кѣнфуза**! Остави се!..

А канфусъ (кѣнфусъ) нито се дръпва, нито се яде. Фрснеката дума конфю, значи посраменъ, обърканъ отъ срамъ, смутенъ. Трѣбва да се каже: Засрамиха го, че и азъ се засрамихъ покрай него!..

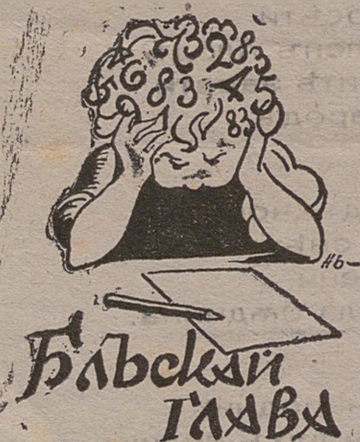
Сконфузенъ значи сжщото.

*—**Болдуритъ** на твоя третуаръ сж циментови.

Крѣйниците (крайнитъ камъни, брѣговетъ) на плочника били циментови.

*—На една записка за лѣкарства лѣкарѣтъ написалъ: „По три **чорбени** лъжица дневно“. Като прочела това, аптекарката помислила, че лѣкарѣтъ сгрѣшилъ и издала на болния **преписъ** отъ записката, като поправила: „По три **супени** лъжици дневно“. Зеръ чорбата е нѣщо просто, пѣкъ супата

Ж. Т. С

	1	2	3
1			
2			
3			

Отвесно и водоравно:

1. повикване
2. цѣръ
3. частъ отъ главата

	1	2	3
1			
2			
3			

Отвесно и водоравно:

1. питие
2. частъ отъ главата
3. болестъ

Любка Х. Михайлова
4 отд., Шуменъ

Ако е **настрѣща** ти **бу**болечка, ти се **бори** **ка**то съ **мечка**.

Книгата **дѣно** нѣма.

Лъжата **рѣка** не **гази**.

Мълчанъ **пита** **изяда**.

Който **прислушва**, не **чува** хубаво.

Кждето е **сила**, **пра**вина нѣма.

Искашъ **голѣма** **лъжи**ца, **вземи** и **гълѣма** **мо**тика.

Който **седи** **подъ** **кру**шата, той **яде** **кру**ши.

Грѣхъ не е **въ** **яло**то, а **въ** **дѣло**то.

Лошиятъ **песъ** **нито** **гризе** **кокала**, **нито** го **оста**ва.

● Презъ **месець** **септем**врий се навършиха **два** **десетъ** **години** отъ **смъртъта** на **на**родния **поетъ** и **пи**сателъ **Ив. Вазовъ**.

● Отъ **месець** **августъ** по **Дунава** **плава** **втор**иятъ **голѣмъ** **българ**ски **пѣтнишки** **параходъ** „**Царица** **Иоана**“.

● На **1** **октомврий** въ **Си**листра се **праздну**ва **една** **година** отъ **Осво**бодението на **града** и се **освети** **па**метника на **Ст. Кара**дна, **изработенъ** отъ **добруджанеца** **ваятель** **Ме**теоровъ.

● Презъ **августъ** **почина** **голѣмиятъ** **индийски** **поетъ** **Рабиндранатъ** **Та**горе. Той **достигна** до **дълбоки** **старини** и **дълго** **работи** за **миръ** и за **човѣч**ностъ **между** **людетъ**. **Поз**натъ **бѣше** на **цѣль** **свѣтъ**. **Пре**ди **години** **мина** презъ **София** на **пѣтъ** за **Индия**.

● **Ловешкиятъ** **учителъ** **Василь** **Д. Вишне**винъ **по**дарилъ на **българския** **пи**сателски **сѣюзъ** **50** **хи**ляди **лева**, за да се **на**граждава **всѣка** **година** **най** **хубаво** **на**писаната **кни**га съ **половината** отъ **лнх**витъ на **тия** **пари**. Въ **пис**мото **си**, съ **което** **сѣобща**ва за **дара** **си**, той **писалъ**: „**Джобоветъ** **ми** **се** **из**праздниха, но **душата** **ми** **се** **напѣлни**“.

● Въ **Германия** се **осно**вава **учреждение** за **изуч**ване и **раз**пространение на **вита**мина. **Вита**минътъ е **нѣколко** **вида** **вещество**, **което** **сѣдържатъ** **нѣкои** **храни**.

● **Желѣзопѣжната** **линия** отъ **Шуменъ** до **гр. Карнобатъ** е **привѣр**шена. Презъ **октомврий** бѣ **тържественно** **осветена**.

● Въ **Америка** **единъ** **ученъ** **построилъ** **четири** **десетъ** **метра** **висока** **пира**мида, въ **която** **скжталъ** по **нѣщо** отъ **постигнатото** въ **наше** **време** въ **изку**ство, **наука**, **техника** и **др.** **Поржчалъ** **пира**мидата да се **отвори** **следъ** **7** **хи**ляди **години**, за да се **види** **ка**къвъ **ще** е **тогавашниятъ** **напредѣкъ** **спроти** **сегаш**ния.

● Презъ **октомврий** и **но**емврий въ **сто**лицата **нѣколко** **видни** **художници** **уредиха** **изложби** на **свои** **картини**. По-**голѣмата** **часть** отъ **картинитъ** бѣха **пей**зажи отъ **Македония**.

● Презъ **но**ември **месець** **писателскиятъ** **сѣюзъ** **че**стнува **видния** **български** **писателъ** **Г. П. Ста**матовъ.

● На **23** **но**емврий **т. г.** се **честнува** **сто** **години** отъ **раждането** на **сѣгра**жданина **ни** **учителъ** **пи**сателъ и **духовникъ** **Василь** **Дру**мевъ — **митро**политъ **Кли**ментъ. **Издаде** се **Кли**ментовъ **листъ**.

За **живота** и **дейността** на **Дру**мевъ **писа**хме въ „**Слънчо**“ **година** **четвърта**.

● **Пре**ди **педесетъ** **го**дини за **първи** **пѣтъ** е **билъ** **употрѣбенъ** **индустри**алния **токъ** и **електро**мотора. **Това** **било** на **24** **авг.** **1891** **година**.

Военно историческиятъ ни музей въ София

Военно-историческиятъ музей е отскоро **достъпенъ** за **всички** **посетители**. **Вре**менно, той **се** **помѣщава** въ **улицата** **задъ** **царския** **дворецъ**, **наречена** **Мо**сковска. **Нѣколко** **топо**наредени въ **малката** **гра**динка **предъ** **сградата** **му** не **подсказватъ** за **голѣмо**то **количество** **разнообраз**ни **предмети**, **които** **музе**ятъ **крие**.

Още съ **влизането** въ **първата** **стая** **посетителѣтъ** **се** **изненадва**. **Нѣколко** **ма**кетки (**умалени** **статуи** и **мо**дели) **показватъ** **укре**пенитъ **селища** на **прабъ**лгаритъ въ **далечната** **имъ** **земя** **къмъ** **рѣка** **Волга** **и** **други**—**кре**поститъ **на** **от**самъ **дунавскитъ** **българ**и презъ **първото** и **второто** **имъ** **царство**. **Една** **умалена** **статуя** **привлича** **бързо** **вни**манието: **Хайдутъ** **Сидер**а **замахналъ** съ **тоягата** **си** **върху** **Черъ** **арапъ**. **Све**силъ **вежди** **като** **два** **бу**реносни **обла**ци, **сѣсрѣд**очилъ **се**, **сила**—**пора**зи. **Ясно** **ти** **става**, че **българ**ската **сила** **ще** **преодо**лѣпетвѣковното **робство**. **Задъ** **Сидера**, **вѣрнитъ** **му** **дру**гари „**черни** **бивли**“ **спо**койно **чакатъ** **края** на **боя**.

Срещу **тая** **сцена**—**дру**га **все** **така** **любо**питни и **за**нимателна. **На** **коне** **бой**сбиятъ **кралъ** **Марко** и **Му**са **кеседжия**. **Бой**—**свѣт**кавици **свѣтятъ**, **гърмоте**вици **трещатъ** „за **пра**ва **вѣра**, за **мила** **рода**...“

Въ **следната** **стая** **една** **голѣма** **торпила** **около** **6** **м.** **на** **по**мня за **страшното** **орѣ**жие на **морскитъ** **кора**би. Въ **жгъла** **водолазѣтъ** **ча**ка **своя** **редъ** за да **пре**търсва **дѣното** на **море**то и **извади** **нѣщо** **потрѣбно**. **Манекени** (**изку**ствени **тру**пове на **човѣкъ**) **показватъ** **мор**ската и **пехотна** **воен**на **уни**форма.

Въ **третата** **стая** **нов**и **из**ненади. **Макетъ** на **па**рахода „**Раде**цки“ **срѣдъ** **Дунава**. **Спо**мняшъ **си** **бол**рата **Вазова** **пѣсень**: „**Ра**децки **гордо** **плува**...“ **Срещу** **него** **Черната** **джа**мия въ **София**—**затворѣтъ** въ **който** **е** **лежалъ** **Левски**. Тамъ **ке**лиятъ и **веригитъ** **му**, на **двора** **бесилката** **която** **не** **уплаши** **лѣвското** **му** **сър**дце. **Другъ** **макетъ** **представя** **мето**хътъ (**жен**ски **мона**стиръ) въ **Карло**во. Съ **ло**зницата на **дво**ра, съ **чарда**ка на **втория** **катъ** и **тайната** **стан**чка въ **под**земието, до **която** **се** **стига** по **тѣсна** **стѣ**лба.

Натисни!—**гласи** **надпи**сътъ **предъ** **стѣклени**я **по**хлупакъ. **Натиснешъ** **ли** **свѣтъта** **електрическа** **кру**шка отъ **бате**рийно **фе**нерче (следва)